

DOOP EN BELIJDENIS

Het is niet eenvoudig om in kort bestek een scherp beeld te schetsen van de actuele vragen rond het thema Doop – Belijdenis.

Over het geheel genomen is het volgende beeld te zien:

- a. de kinderdoop staat onder kritiek: de vraag naar bijbelse fundering van de kinderdoop wordt steeds vaker gesteld;
- b. velen die ooit als kind zijn gedoopt, laten zich meeslepen in de praktijk van de herdoop;
- c. bij vele anderen spreekt de kinderdoop vanzelf, maar deze blijkt in de praktijk niet of nauwelijks te functioneren in gebed en opvoeding;
- d. menig catechisant weet niet te vertellen wat de waarde van de doop is voor het persoonlijk leven: vaak weet men alleen te vertellen dat we door de doop afgezonderd zijn van de wereld en daarom anders moeten zijn dan de wereld;
- e. tegenover de onderschatting van de doop is ook een over-schatting actueel; het gedoopt zijn staat dan gelijk met het kinschap van God; de vragen rond de persoonlijke toe-eigening van het heil zijn een gepasseerd station;
- f. belijdenis is voor de één belijdenis van de waarheid en voor de ander belijdenis van persoonlijk geloof;
- g. na belijdenis des geloofs gaat men vanzelfsprekend ten avondmaal terwijl anderen even vanzelfsprekend afblijven

Het zijn maar wat algemene opmerkingen, grote lijnen...duidelijk mag zijn dat er heel wat speelt als het gaat over Doop – Belijdenis.

Doop, verbond en besnijdenis

In het gereformeerde belijden staan doop en verbond in nauwe betrekking tot elkaar. Een paar voorbeelden vind je in de Heidelbergse Catechismus: *'zo moeten zij ook door de doop, als door het teken des verbonds enz.'* (HC antw. 74), in de Nederlandse Geloofs Belijdenis: *'merkteken des verbonds'* (NGB 34) en in het Doopformulier: *'dat de doop een ordening Gods is, om ons en ons zaad Zijn verbond te verzegelen'*.

We kunnen daarom niet van de doop spreken zonder te spreken over het verbond.

Toen de Heere Zijn verbond met Abraham oprichtte, sprak Hij: *'Ik zal Mijn verbond oprichten tussen Mij en tussen u; en tussen uw zaad na u in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u te zijn tot een God en uw zaad na u'*. Als teken en zegel van de waarachtigheid en betrouwbaarheid van Zijn verbond gaf de Heere een zichtbaar teken en zegel namelijk de besnijdenis.

Op grond van de eenheid tussen het oude en nieuwe testament zien wij de lijn doorlopen van de besnijdenis naar de doop.

Met de woorden van het Doopformulier zeggen we: *'dewijl dan nu de doop in de plaats der besnijdenis gekomen is, zo zal men de kinderen, als erfgenamen van het rijk Gods en van Zijn verbond, dopen'*.

De belijdenisgeschriften wijzen ons bij de relatie tussen besnijdenis en doop op de woorden van Paulus in Kol 2:11,12. Paulus legt een woordelijk en zakelijk verband tussen besnijdenis en doop.

Om het verband tussen besnijdenis en doop helder te krijgen moeten we goed letten op de eenheid tussen het oude en nieuwe testament. Met klem wijzen wij de gedachte af dat het Oude Testament minderwaardig is ten opzichte van het Nieuwe Testament. De devaluatie van het Oude Testament leidt tot het verliezen van de gereformeerde visie op verbond en doop.

Bij tal van zaken zien we de lijn doorlopen. Wanneer de Schrift b.v. spreekt over de kerk dan valt het op dat het Nieuwe Testament dezelfde termen gebruikt als het Oude Testament. Vergelijk 1 Petrus 2:9,10 met Exodus 19:6.

Hetzelfde gebeurt als het Nieuwe Testament spreekt over de doop. Dan gebruikt Paulus terminologie die aan de besnijdenis is ontleend (Kol 2:12). En omgekeerd spreekt Paulus over de besnijdenis in doop-terminologie (Rom. 4:11).

Onder de oude bedeling was de besnijdenis een teken van reinheid. Een onbesnedene wordt onrein genoemd (Gen. 17:10,14). In een zelfde bewoording wordt de doop een reinigingsbad genoemd (1 Kor. 6:11 en Ef. 5:26).

Nog een andere overeenkomst tussen besnijdenis en doop valt te noemen. De Schrift spreekt van een besnijdenis met handen en zonder handen. En ook van de doop met handen en zonder handen. De besnijdenis met handen wordt door mensen verricht. De besnijdenis zonder handen wordt door God gedaan. Dit laatste wordt genoemd de besnijdenis van het hart (Vergelijk Rom. 2:29 met Deut. 10:16 en 30:6). De doop met handen is de waterdoop die door Gods knechten wordt bediend. De doop zonder handen is de Geestesdoop die door Christus wordt geschonken aan de Zijnen (Hand. 1:5).

We moeten dan ook concluderen dat er een duidelijke overeenkomst is tussen besnijdenis en doop.

Het is van grote betekenis vast te houden aan dit bijbelse principe. Want nu de doop in de plaats van de besnijdenis is gekomen zijn alle zegeningen, voorrechten, verplichtingen en vermaningen van de besnijdenis op de doop overgegaan.

Jacobus Fruytier zegt: *'Dit is alweer geen klein voorrecht. Want als de kinderen volgens Gods bevel gedoopt worden, ontvangen zij het verbond Gods, zowel in hun vlees, gelijk er van de besnedenen staat Gen. 17:3 e.v.'*

als de besneden kinderen van Abraham.

Zij worden door de doop afgezonderd van de onreine wereld; zij worden aan God opgedragen; zij ontvangen het zegel dat zij voor God gebaard zijn'.

Kinderdoop of geloofsdoop

De kinderdoop wordt door velen onder kritiek gesteld. We denken dan natuurlijk aan de Baptisten, maar ook aan de Pinkstergemeenten, de Evangelische kerken, kortom de charismatische groepen.

Deze leren dat de Doop moet volgen op bekering en geloof (Markus 16:16). De doop aan kinderen bediend, wordt daarom door hen niet erkend, waarbij men zover gaat dat over-doop of her-doop noodzakelijk is.

Na een persoonlijk geloofsgetuigenis volgt de volwassendoop, uiteraard door onderdompeling. Zo meent men door over(her)-doop de door de kerk vergeten band tussen geloof en doop te kunnen herstellen en in het bijbelse spoor te gaan.

Nu moeten we bekennen dat hier, in zeker opzicht, ons een spiegel wordt voorgehouden. Zijn wij het zicht op de waardevolle betekenis van de doop niet wat kwijt geraakt? Is de bediening van de doop onder ons niet vaak uitgehold tot een kerkelijke ceremonie? Is dopen niet vaak een gewoonte geworden? We zouden die natuurlijk niet graag nalaten, maar - even een persoonlijke vraag - wie houdt er nog voorbereiding op het Sacrament van de Heilige Doop? Moeten we niet vrezen dat we het volk van Israël gelijk zijn geworden? Dat kent de besnijdenis nog wel, maar het is bij velen geen geloofszaak meer zoals bij Abraham.

Naar mijn overtuiging is de hang naar de geloofsdoop mede een reactie op de uitholling en verschraling van de kinderdoop. Velen vanuit de gevestigde kerken zijn in bekering gekomen van het spectaculaire heil dat de charismatische beweging met o.a. de volwassen doop aanreikt. Het enthousiasme van deze vrije groepen werkt aanstekelijk.

Niet te onderschatten is daarbij de geestelijke atmosfeer, waarin we leven. Die is vol van de enkeling en zijn persoonlijke beleving en beslissing. We laten ons geen meningen en standpunten meer opdringen. We kiezen en beslissen zelf. Het past dan ook helemaal in het tijdbeeld om zelf de stap naar het doopwater te zetten en daarbij de beslissing af te laten hangen van een persoonlijke beleving.

Wat moet ons antwoord zijn op deze ontwikkelingen? We zijn er niet klaar mee door onze schouders hierover op te halen en te zeggen... 'allemaal ketterij'. We moeten onszelf -zoals ik al opmerkte- de spiegel voorhouden! En wat zien we dan?

Schuld! Onder ons heeft de doop veel van haar rijke betekenis verloren.

Dat zal wellicht alles te maken hebben met vrees voor overwaarde-ring van de doop zoals we die aantreffen onder de Gereformeerden die ál de gedoopten, vanuit een optimistisch verbondsautomatisme, als wederom geboren beschouwen totdat het tegendeel blijkt.

Vanuit zorg tegenover deze leer is er onder ons een reactie gekomen naar de andere kant, de onderwaardering van de doop.

Veruitwending en formalisering is toegeslagen. Het gevolg daarvan is dat velen bij navraag over de betekenis van hun doop niet verder komen dan de opmerking: we zijn afgezonderd van de wereld, we moeten anders zijn dan de wereld of iets in die trant.

Nog een ander aspect valt te noemen als oorzaak van de uitholling van de kinderdoop. Een citaat wat veel te denken geeft: *'Waar de tucht in de kerk verwaarloosd wordt, daar wordt de kiem geplant voor vraagtekens achter de kinderdoop. Wanneer ouders als heidenen leven en tuchteloos in de kerk geduld worden en toch door de kerk als doopouders aanvaard worden, dan groeien daar de vraagtekens rondom de doop van hun kinderen. Laten we dan ook hierin de dwaling van de verwerping van de kinderdoop tegenstaan door in onze kerken ernst te maken met de kerkelijke tucht'* (J.C. Coetzee).

Ons antwoord?

Maar wat moet we nu antwoorden op de geloofsdoop en herdoop van de vrije groepen?

De aanhangers van het over-dopen hameren erop dat geloof en doop bij elkaar horen. En ze hebben gelijk! Wij vinden ook dat geloof en doop bij elkaar horen.

Toch is er een fundamenteel verschil tussen ons en de pinkster-groepen e.a. Bij degenen die de volwassendoop exclusief leren, is het geloof de grond voor de doop. De persoonlijke beslissing in het geloof, om Christus eigendom te worden, is het punt waar het om draait.

En natuurlijk, het ware geloof is onmisbaar: *'Zonder geloof is het on-mogelijk Gode te behagen'*.

Maar kan het geloof de grond van de Doop zijn? De doop bezegelt toch niet onze bekering of ons geloven? De doop wijst toch niet op iets van ons, maar op Christus en de beloften Gods die in Christus ja en amen zijn! De doop is geen zegel op het innerlijk beleefde geloof, maar op het heil dat in Christus is! Niet ons geloof gaat voorop maar het heil in de Zaligmaker.

Natuurlijk is het waar dat wij onze doop moeten leren verstaan in de weg van geloof en bekering, maar de doop komt niet op uit ons geloof, maar uit het Verbond der Genade.

Wij maken daarom van de doop geen 'geloofsteken' zoals de charis-matische beweging dat doet, het sacrament is en blijft 'verbonds-teken'.

Wij hebben geen herdoop nodig. Iets anders hebben wij nodig namelijk het beleven van onze doop. Joh. Calvijn: *'Wij erkennen dus, dat de doop voor die tijd ons van niet het minste voordeel geweest is, toen de*

belofte, die ons in de doop werd aangeboden en zonder welke de doop niets is, veronachtzaamd terneer lag. Maar nu, nu wij door Gods genade begonnen zijn ons te bekeren, klagen wij onze blindheid des harten aan, daar wij tegenover zo grote goedheid Gods zolang ondankbaar geweest zijn'.

De N.G.B. is voor de kinderdoop

Zo heel troostvol staat er in artikel 34: *'En voorwaar, Christus heeft Zijn bloed niet minder vergoten om de kinderkens der gelovigen te wassen, dan hij gedaan heeft voor de volwassenen'*. De kinderen horen erbij! Dat was onder de bedeling van het Oude Testament zo, de bedeling van het Nieuwe Testament continueert dat. Als de kinderen in de oude bedeling meegerekend werden en er nu buiten zouden staan, dan zou de genade sinds de komst van Christus verminderd zijn! Gelukkig is dit niet zo!

De argumenten voor de kinderdoop op een rij:

- de *eenheid* van *oud en nieuw verbond*: dat de kinderen bij het verbond hoorden was voor Israël heel wezenlijk. Het zou dan ook een stap terug zijn als de kinderen nu niet meer in het verbond begrepen zouden zijn. Dat past niet bij de nieuwtestamentische vervulling.
- de zogenaamde *huisteksten*: Hand. 16 vertelt van het huis van Lydia en de stokbewaarder. Zoals onder het oude testament sprake was van het besnijden van allen die in het huis waren, Gen. 17, zo zet het gezinsdenken zich onder het nieuwe testament voort.
- let goed op de *eenheid* in de Schrift tussen *kinderdoop en volwassendoop*: noch bij de één, noch bij de ander gaat het allereerst om de bevestiging van ons geloof, maar om die van de belofte van God. Als de doop alleen maar een bevestiging is van ons geloof, dan zijn we geheel op onszelf teruggeworpen. Ik wil jullie graag een ervaring doorgeven van man, die zich als jongere had laten overdopen in een Baptistische gemeente. Ouder geworden kwam de strijd en de aanvechting sterk op hem af: *'Heb ik het toen wel echt gemeend? Was ik niet onder de invloed van de sfeer, die mij toen erg aansprak en was het mij echt wel om Christus te doen?'* De man vertelde, dat in die moeilijke periode van zijn leven eigenlijk pas de grote waarde van de doop als belofte van God voor hem openging. Het ging immers niet allereerst om zijn ja-woord, maar om Gods Ja-Woord, waarop hij mocht rusten. Toen begreep hij ook de diepe zin van de kinderdoop en heeft hij zijn dwaasheid moeten belijden, dat hij zich had laten overdopen.
- verder noemen we de *relatie besnijdenis en doop* zoals in het voorgaande reeds uitvoerig uiteen gezet.

Samenvattend kunnen we zeggen met de Duitse theoloog Stauffer:

Wat heeft de eerste christelijke gemeente verhinderd haar kinderen te laten dopen?

Zijn antwoord is: Niets!

Wat heeft haar aangespoord om haar kinderen te laten dopen?

Zijn antwoord is: Alles!

Het grote voorrecht van de doop

Opnieuw moeten we letten op de relatie besnijdenis en doop. Het doopformulier zegt: *'Dewijl dan nu de doop in de plaats der besnijdenis gekomen is, zo zal men de kinderen, als erfgenamen van het rijk Gods en van Zijn verbond, dopen'*.

Hier klinkt de bevoorrechtiging van de gedoopte door. Geboren op het erf van het verbond, levend onder de bediening van het verbond, draagt de gedoopte het teken en zegel van het verbond van Gods genade. Het doopformulier spreekt zelfs van erfgenamen van het rijk van God en van Zijn verbond. Hoe moeten we dit verstaan?

De Israëlieten waren allemaal nakomelingen van Abraham. Ze hadden het bloed van Abraham in hun aderen en waren daarom Abrahams erfgenamen. Daarom deelden ze in de voorrechten van Abraham.

Door geboorte uit christen-ouders, of door adoptie in een christelijk gezin, worden wij erfgenamen en kinderen van het verbond. De belijdenis spreekt over het in de kerk Gods ontvangen worden, het afgezonderd zijn van alle vreemde religies, het toegeëigend zijn aan Christus Wiens merk- en veldteken de gedoopte draagt en dat dit alles dient tot een getuigenis dat God in eeuwigheid onze genadige Vader wil zijn.

Groot zijn de voorrechten van de gedoopte! Graag spreek ik je daar op aan!

Jij hebt het grote voorrecht te leven in het midden van de zichtbare kerk onder de prediking van de Evangelie dat zegt, dat het bloed van Jezus Christus Gods Zoon wast en reinigt van al de zonden.

Je had ook in Afrika of Papoea geboren kunnen worden in de totale onbekendheid met God en Zijn Evangelie. Maar Hij deed je geboren worden, daar waar Zijn Woord wordt gepredikt en waar Zijn Geest woont en werkt namelijk in de kerk.

Wat een adeldom! Jezus waardeert de voorrechten van het volk van Israël zo hoog dat Hij hen 'kinderen des koninkrijks' noemt.

'Zo wilde Hij met geen volkeren handelen; die moesten Zijn getuigenissen en Zijn verbondsgeheimen missen' (Psalm 147:10 berijmd).

Calvijn zegt: *'In de doop zien wij Gods bewogenheid onswaarts. Eer wij wisten van Adam, zonde en schuld, werden wij gedoopt in de Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes'*.

Ja, in de doop begon de Heere al te kloppen op de deur van ons hart en te zeggen: (Ezech. 33:11) *'Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo Ik lust heb in de dood des goddelozen! Maar daarin heb Ik*

lust, dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve. Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen, want waarom zoudt gij sterven, o huis Israëls?’

Ontroerend is ook hoe wijlen ds. van Haaren spreekt over de voor-rechten van de gedoopte: *‘Bij de doop word je er als het ware uitgehaald en bij je naam genoemd: Ja, jij wordt gedoopt in de Naam van de drie-enige God. Als jij verloren gaat, is het je eigen schuld, want Ik zweer het je, er is zelfs voor jou genade: je kunt een kind van Mij worden, je kunt genade krijgen’.*

Wat moet een ongedoopte veel missen! In je doop schrijft de Heere op ons voorhoofd uit dat er zaligheid is door Jezus Christus voor een iegelijk die gelooft.

De waarachtigheid en betrouwbaarheid van Gods beloften zijn onuit-wisbaar aan je voorhoofd betekend en verzegeld. Gods uitroepeten van de waarachtigheid en de welmenendheid van het Evangelie staat in het teken van de doop op je voorhoofd! Wat komt de Verbondsgod dichtbij! Hij wilde het ons op een zichtbare manier verkondigen: *‘al ben je nog zo slecht, vuil, zondig; in Christus is er behoudenis voor de grootste van de zondaren’.*

Maar hoe moeten we hier dan in de praktijk mee omgaan? Waartoe verplichten deze rijke voorrechten? Je bent immers niet vrijblijvend gedoopt!

Ik noem twee dingen: we worden geroepen om onze doop *over te nemen en het verbond in te willigen.*

Inwilligen

Er loopt een lijn van de Doop naar de openbare belijdenis des ge-loofs. De doop verplicht tot het doen van belijdenis. De volgorde doop – belijdenis heeft alles te maken met de kinderdoop.

Baptisten en Pinkstergroepen hebben de volgorde precies andersom: belijdenis – doop. Bij hen is eerst geloof en dan doop. Deze volgorde is de onze niet.

De doop gaat voorop...omdat je erbij hoort! Wij bedienen de doop aan de kinderen op dezelfde grond als waarop de jongetjes in Israël besneden werden namelijk het verbond van Gods Genade (zie H.Cat. antw. 74). De kinderdoop leert ons letten op wat God doet en belooft. Het initiatief gaat van God uit. Hij brengt de schatten van het Evangelie dichtbij. Hij verzegelt door het Nieuwtestamentisch ver-bondsteken dat een iegelijk die de gekruisigde Christus aanschouwt en in Hem gelooft het eeuwige leven zal hebben.

Wat een voorrecht, zeg ik opnieuw. Waar de Heere velen voorbij ging, ben jij gedoopt!

Dit brengt een verplichting met zich mee. De doop vraagt om persoonlijke inwilliging in de weg van bekering en geloof.

Luister eens hoe enkele oud-vaders uit de tijd van de Nadere Reformatie dat zagen en hoe ze appelleerden op de gedoopten om het verbond in te willigen.

Brakel zegt van de gedoopten, dat zij *‘verplicht zijn om uit zichzelf het rijk van de duivel uit te gaan en tot dat verbond der genade zich waarlijk te begeven’.* (Halleluja, blz. 393.)

Hij wekt zijn lezers op: *‘Gebruik uw doop tot vertroosting. Vraagt gedurig met opzicht op uw doop: Is Christus voor mij gestorven? Is Zijn bloed tot afwassing van mijn zonden en verzoening met U? Zijt Gij niet mijn Vader en ik Uw kind? Is de doop mij niet een zegel? Kan dit zegel wel verbroken worden? Immers neen. Zo heb ik dan deel aan de vergeving mijner zonden en aan de verzoening met U en aan alle goederen van het Genadeverbond. Dit houdt ik dan vast en wil dan vrolijk en gemoedigd henegaan’.*

Hij wekt de gedoopten op: *‘Ziet toe, zijt hierin werkzaam en het zal u zeer versterken, dat u al zonder uw weten in uw kindsheid verzegeld zijt geworden’* (Redelijke Godsdiens, deel 1, blz. 991).

Bernardus Smytegelt zegt: *‘Hebt gij lust om uw doop te beleven? Wilt gij geen meinedigen zijn? Het is zo redelijk, zo heerlijk. Gij hebt God beloofd. God heeft u beloofd dat Hij uw Vader en Jezus uw Middelaar en de Heilige Geest uw Trooster in eeuwigheid zouden zijn. Gij moogt nu in de zonden niet blijven liggen, noch aan de genade vertwijfelen’.*

Hij maakt het Genadeverbond heel eenvoudig op grond van het Doopsformulier een verbond tussen God en de dopeling en zegt: *‘In alle verbonden zijn twee partijen; weest gij getrouw in uw beloften; en God zal niet rusten voordat Hij u onder de Gemeente der uitverkorenen in de eeuwigheid zal gebracht hebben’* (H. Cat. blz. 417 en 421).

Maar hoe komt een zondaar tot de inwilliging van het verbond? Ja, hoe kom je tot de instemming - met de taal van de doop *dat wij kinderen des toorns zijn, dat wij in het rijk van God niet kunnen komen tenzij wij wederom geboren worden?*

De bekende P. Immens zegt hier prachtige dingen over in het bekende boek *‘De godvruchtige Avondmaalganger’* (m.n. de Achtste Verhandeling): *‘Wij zijn van nature onmachtig, onwillig, zorgeloos en wederstrevend. Zonde en satan houden ons gevangen. De eis van het verbond om alles los te laten en de Heere helemaal toe te behoren, is te veel gevraagd voor ons hart dat de zonde zo hartstochtelijk liefheeft.*

Op z’n best zijn we als de rijke jongeling die veel had onderhouden, maar die de prijs voor het volgen van Jezus te hoog vindt.’

Met Immens wil ik het werk van de Heilige Geest benadrukken bij de inwilliging van het verbond. Hij zegt dat de Geest in het zondaarshart *‘een Fontein van leven’* wordt. *‘Door dat leven komen er andere bewegingen, aandoeningen en werkzaamheden, zoals er nooit geweest zijn’.* We gaan anders luisteren onder de bediening van het Woord. Vooral gaan we letten op de zaken die ons eeuwig heil betreffen.

Immens laat de zondaar dan zeggen: *'Nu zie ik, dat ik arm, ellendig, jammerlijk, blind en naakt ben en alles dings gebrek heb! Nu zie ik en geloof, dat ik nooit geloofd had, dat ik vol wonden, striemen en etterbuilen ben, en buiten God en Jezus eeuwig rampzalig. Nu word ik in staat om met mijn hart en hand te onderschrijven, dat al wat God getuigt in Zijn Woord van een zondaar, dat hij vuil, walgelig, zo boos en vijandig is, als getuigenis van God waarachtig is. Ik dacht tevoren wel eens: Ik ben zo ellendig niet. Ik was rijk en verrijkt, maar nu zie ik, dat mijn ellende zó groot is, dat ze niet kan worden uitgedrukt. Ik ben de grootste der zondaren'*.

Verder zegt Immens: *'Dan doet de Heilige Geest de ziel zien de volheid, algenoegzaamheid en dierbaarheid, die er in Jezus is'*. Wel merkt hij heel pastoraal op dat dit niet altijd met evenveel licht wordt gezien. Sommigen zien als door 'een spleet'.

De Geest toont de zondaar *'dat er gedachten des vredes bij God zijn, dat er een genadeverbond is, en dat dat is voor zondaren, voor grote zondaren, ja voor de allergrootsten, en dat het ook aan hen in het bijzonder wordt aangeboden. Dat het er maar alleen op aankomt of hij gewillig en genegen is om de weg van God, zoals Hij die in het Evangelie voorstelt, te verkiezen, zonder uitbeding; dat God aan Zijn zijde genegen is hem in die liefde aan te nemen'*.

Wat brengt dit een honger en dorst in het hart naar God en Christus en het verbond. Maar wat is er ook een tegenstand. Satan roept je toe dat je niet oprecht bent, dat er niets van klopt, dat het niet van God is. Maar dit drijft te meer tot de Heere uit: *'Heere, gij weet dat het mij om U te doen is; ik kan het zonder u niet stellen. O, mijn hart is gewillig om mij aan u op te dragen, dat niets in de wereld mij zo dierbaar is als Uw gemeenschap'*.

De Heilige Geest komt met zielinnemende, dwingende en dringende kracht (Immens spreekt zelfs van 'geweld'). *'De ziel ziet zo veel waardigheid en dierbaarheid in God, in de Heere Jezus, in het verbond, dat ze zich niet langer wil of kan onttrekken, maar ze vindt zich opgewekt om het verbond in te willigen, om ja en amen te zeggen. O, zegt ze, is dat inwilligen, dat genegen hart te hebben, dat amen zeggen op het getuigenis Gods? Mij dunkt, ik zal ook zeggen met Rebekka: 'Ik zal trekken'. Ik ben genegen met de koningin Esther tot de Koning in te gaan en het uiterste van de scepter aan te roeren; en kom ik dan om, zo kom ik om. Ik zal het op die wel evenwel wagen'*.

Dan zegt Immens: *'En dit is eigenlijk het toestemmen en inwilligen, dat we in het vervolg nog nader zullen uitbreiden'*. (lees verder blz. 245).

De bekende Ds. A. Hellenbroek spreekt op dezelfde manier over de opneming in het genadeverbond, in zijn 'Voorbeeld der Goddelijke Waarheden'

Hoe gaat de zondaar over in dit verbond? God nadert eerst tot hem, als Hij de zondaar vriendelijk nodigt en bidt, met veel ernst en oprechtheid, en al zijn moeilijkheden oplost.

Wat doet de zondaar van zijn kant? Hij neemt de Heere aan tot zijn God en geeft zich aan Hem over ten eigendom.

Welke eigenschappen heeft deze toestemming?

De zondaar doet dit bedaard, vrijwillig, armoedig, gelovig en oprecht. Met een volkomen toestemming zowel aan de eisen als aan de beloften van het verbond.

Wat zijn de gevolgen van deze toestemming?

God gedenkt aan Zijn verbond tot in eeuwigheid en de bondgenoten hebben recht om te eisen alles wat tot het leven en de gelukzaligheid nodig is.

Uitvoerig wilde ik ingaan op de zogenaamde 'inwilliging' van het verbond! Alleen langs deze weg komen wij tot een persoonlijk, levendig en bevindelijk kennen van de rijke troost van onze doop!

Overnemen

Het eerste en voornaamste waar de doop ons toe verplicht, is dus bekering en geloof. Het andere waartoe de doop verplicht, is het doen van belijdenis des geloofs.

De kerk heeft altijd geleerd dat er een geloofsbelijdenis aan iedere doop vooraf moet gaan. Omdat de kinderen van christen-ouders daartoe nog niet in staat zijn, moest dit door de ouders gedaan worden. Wij zien dat terugkomen in het ja-woord dat de ouders geven bij de doop van hun kind. Er wordt ingestemd met de leer van de kerk en de belofte wordt gedaan om de kinderen daarin te onderwijzen en te laten onderwijzen.

Dit ja-woord van de doop-ouders betekent niet dat de gedoopte kinderen van de plicht om persoonlijk geloofsbelijdenis af te leggen ontheven zijn. Bij het volwassen worden moeten zij het door hun ouders gegeven ja-woord overnemen en zelf hun doop aanvaarden.

Calvijn zegt: *'Zij moeten tot belijdenis komen van het geloof waarvan zij geen getuigenis hebben kunnen geven bij hun doop'*.

Belijdenis doen is dus vooral verbonden aan de doop en niet allereerst of allermeeest aan het avondmaal.

Bij de doop is immers ook gebeden: *'opdat zij uw vaderlijke goedheid en barmhartigheid, die Gij hun en ons allen bewezen hebt, mogen bekennen'*.

De doop verplicht dan ook tot het doen van belijdenis.

Dit betekent dat God beslag legt op je leven. Hij roept je om Zijn Naam te belijden. Daarbij vraagt de Heere om een belijdenis van het hart. Wat je met het hart gelooft, moet je met de mond belijden.

Zoals eenmaal van ons is gezegd dat wij als lidmaten van Zijn gemeente behoren gedoopt te wezen, zo

moeten we ook zeggen dat de gedoopte belijdenis behoort te doen. Tegenover de Heere en Zijn dienst is geen neutraliteit mogelijk. De boodschap is: *'Kiest heden, wien gij dienen wilt'*.

De tijd komt dat je als gedoopte niet meer in je ouders gerekend wordt. Je wordt dan zelf voor de keus gesteld. Het is dan één van beide: belijdenis doen en daarbij je doop overnemen of het lid-zijn van Gods gemeente krachtens je geboorte en doop verbreken.

Ds. Smytegelt zegt in een preek over de doop tegen jongeren die geen belijdenis willen doen: *'Als je de Heere niet wilt dienen, weest dan zo eerlijk om naar voren te komen en zweer dan hier voor de kansel je doop af!'*

Gods barmhartige leiding in je leven, bracht je op het erf van het verbond der genade. Dit plaatst je voor een zware verantwoordelijkheid. Je moet er iets mee doen. Je wordt geroepen het verbond Gods in te willigen of te verwerpen.

Gods verbond inwilligen is iets heel anders dan zeggen: 'Ik kies nu voor Jezus'. Het kan maar op één manier...namelijk in de weg van bekering en geloof. Sommigen zeggen dat dit niet nodig is. Een gedoopte heeft immers alles al!

Anderen zeggen dat je maar af moet wachten of er genade voor jou is bij God.

De boodschap moet echter zijn: 'Bekeert u en geloof het Evangelie'.

Ja, de Heere roept ons toe om met berouw over de zonde tot Hem weder te keren en te hopen op Zijn genade in de Heere Jezus Christus: *'Neigt uw oor en komt tot Mij, hoort en uw ziel zal leven, want Ik zal met u een eeuwig verbond maken en u geven de gewisse weldadigheden Davids'* (Jes. 55:3).

Wie hier de klem voelt van het moeten en niet kunnen, is een gezegend mens. Dan geef ik graag aan je door wat mijn vader tegen z'n belijdeniscatechisanten zei: *'Ga de weg van Jacob die worstelde met God. Zo verkreeg hij de zegen'*.

Op je knieën voor God is de beste plaats. Afwachten, het doen van belijdenis uitstellen, jezelf de dingen aanpraten, is de oplossing niet.

Buig je knieën als een verbondsbreker, leg je hand op je voorhoofd en bidt: *'Heere, doe gelijk Gij gesproken hebt'*.

Ps 81:12 Opent uwe mond...

Woerden, ds. W. Harinck